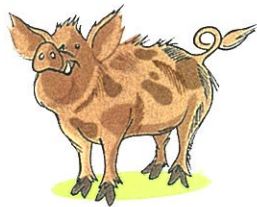

Goda nyheter från järnåldersstaden Uppåkra

I år tar järnåldersstaden Uppåkra, dess fynd och utgrävningar flera spännande kliv framåt. Bokade visningar året om, speciell fokus på barn och barnfamiljer, en vänförening och samarbete med Tirups Örtagård, är några av nyheterna.

Musse Pigg
Foto: Bengt Almgren/LUHM

Korpen Corax och grisen Fläckis från Tidsdetektiven
Illustration: Eminent

Gral och skål
Foto: Bengt Almgren/LUHM

Sound of Silence heter stenbänken som är skapad av konstnären Tina Apelgren. Slå dig ner, blicka ut över platsen och landskapet. I ena horisonten skimtar Malmö. I den andra skönjer man nästan ESS norr om Lund.

-Det är lätt att förstå att just detta var platsen för makten, säger fr.v. Sofia Winge och Karin Nilsson.

Under järnåldern bredde Uppåkra ut sig på en yta stor som 25 fotbollsplaner. Staden var ett maktcentrum, såväl politiskt som ekonomiskt och religiöst. Bebyggelsen var som störst under vikingatiden, då ett tusental människor bodde här.

På 1930-talet gjordes de första fynden, men utgrävningarna fortsatte inte. Ingen förstod Uppåkras omfattning, rikedom eller omätliga mängd av nya insikter och rön för den nutida människan. I nära 70 år skulle det förbli så.

Så kom vändningen. Intresset för järnåldern blev hett och år 2009 bildades Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center, för att på bästa sätt ta hand om och sprida kunskapen om de unika fynden kring Uppåkra kyrka.

Karin Nilsson, verkställande ledamot sedan 2014, säger att nu är tiden mogen för att Uppåkra ska bli utflyktsmålet som berör, intresserar och känns angeläget för en verkligt bred publik.

Uppåkra för barnen

Med Tidsdetektiven får skolbarn lära sig att förstå den arkeologiska processen. De blir på ett lekfullt sätt detektiver som löser arkeologiska gåtor.

De käcka guiderna korpen Corax och

vildsvinet Fläckis guidar barnen bland mystiska järnåldershus, fler än 100 små guldfigurer, skelett, spjut och dyrbara skatter som glasskålen, som för tankarna till Svarta havet, och bågaren av koppar, guld och silver. Materialet är framtaget i samarbete med lärare och skolor i Staffanstorps kommun. Från maj tar platschef Sofia Winge emot skolklasser på plats för det spännande uppdraget. Hon är också ute i skolorna och berättar på sitt medryckande och enkla sätt om gåtorna i Uppåkra. Barnen har också en speciell utställning i Uppåkra, med egna teckningar samt filmer och berättelser.

Visningar året om

Från och med i år har Uppåkra gått från säsongsverksamhet till helårsöppet. Karin Nilsson och Sofia Winge finns på plats året om.

- Man kan boka visningar, säger Sofia, jag guidar både på svenska och på engelska. Det går att få familjevisningar och olika temavisningar, beroende på hur intresserad och initierad man är inom arkeologi.

Uppåkra i mobilen och på skyltar

Vill man promenera utan guide, finns Uppåkra som app i din smarta telefon. Tidsmaskinen är namnet. Medan du

promenerar berättar en röst vad som har hänt just på den plats där du står. En av berättarrösterna tillhör Staffanstorpsprofilen Bertil Svensson.

- Fler populära röster kommer, berättar Karin med ett hemlighetsfullt leende.

Parken har också försetts med nya, informativa skyltar. Även här får vi hjälp av guiderna Fläckis och Corax för att se avtrycken i landskapet, förstå och begrunda.

Andra bullar med Tirups Örtagård

Caféverksamheten i Uppåkra drivs från maj 2015 av Tirups Örtagård.

- Det är ett samarbete med flera vinster, förklarar Karin, nya och större smakupplevelser, ett naturligt och lokalt samarbete samt mer tid och större fokus på Uppåkras kärnverksamhet för mig, Sofia och våra kollegor.

I skrivande stund håller Tirup på att ta fram spännande erbjudande att servera gästerna som kommer till Uppåkra. Det blir ett betydligt bredare erbjudande än vad som funnits tidigare.

Vänföreningen

I december 2014 bildades en vänförening, för att ta till vara alla de ideella krafter som vill engagera sig i Uppåkra, från privatpersoner till föreningar. Vänföreningens ordförande är Göran Berggren.

Grävningarna börjar i september

I september kommer arkeologistudenterna för att gräva. Allmänheten är välkommen att se på. Troligtvis fortsätter grävningarna där de slutade i fjol, i det man tror var ett forntida bageri, med stora bakugnar. Att gräva är ett minutiöst hantverk som tar tid.

- Och Uppåkra är stort. Om 100 arkeologer gräver i 100 år, väntar fortfarande mängder av fynd i den rika myllan, säger Karin.

Invigning 30 maj

Lördagen den 30 maj invigs säsongen officiellt, med kommunstyrelsens ordförande Christian Sonesson samt Region Skånes ordförande för kulturnämnden, Torbjörn Lövendahl, på plats. Alla är välkomna!

Uppåkradagen, sista söndagen i augusti, är ännu ett utmärkt tillfälle att besöka järnåldersstaden.

- Liksom alla andra dagar, betonar Karin, nu går det att boka visning året om. Parken som sådan är alltid öppen och inträdet är fritt. Vi ses i Uppåkra!

